

nogen Betænkelse imod at foreslaae en saadan Lov. Den ærede Minister meente, at denne Forandring af § 17 ikke burde skee gjennem en Keilighedslov, men gjennem en særlig Lov. Jeg skulde dog mene, at den særlige Lov, hvorom der kan være Spørgsmaal, er Loven i dens Heelhed og ikke en enkelt indstiftet Sætning i den, og jeg mener altsaa, at Grundlovens § 17 ikke paa nogen Maade kan ansøres imod at gaae videre med dette Lovforslag. — Den ærede Minister meente — og det er senere gjentaget af et Par ærede Talere — at en Præst, der fik Embede ifølge denne Lov, var meget ilde stædt, naar 51 havde stemt for ham og 49 mod ham, men hvorvidt han er bedre stillet nu, da han mangen Gang er en heelt Anden end den, Menigheden har ønsket og omtrent eenstemmigt ved Deputation har bedet Regjeringen om, vil jeg henstille. Jeg vil endvidere bemærke, at dersom Regjeringen, hvad Ministeren dog mener kunde komme, fremskillede Tre for Menigheden, blandt hvilke den kunde vælge, kunde det meget let være, at den af disse Tre, der blev valgt, vilde blive valgt med 51 Stemmer mod 49, og var han da bedre stillet? Jeg seer ikke rettere, end at man, naar man ikke vil fordre Eenstemmighed — og det kan man i denne syndige Verden, som nylig bemærket, ikke gjøre — maa gaae den samme Vej som i alle andre menneskelige Forhold, hvor der skal afstemmes, idet man nemlig maa fordre et Fleertal; men da passer den fremsatte Indvending ligesaa fuldt paa den anden Vej, man har talt om at gaae, som paa den af os foreslaaede. Fleertallet vil være stillet paa samme Maade, naar der kun kan vælges imellem Tre; der vil da ligesaa godt kunne skee Agitationer og Forsøvelser; Candidaten kan da ogsaa gifte sig med Sognefogdens Datter, og den, der bliver valgt, kan da ligesaa godt blive valgt med 51 Stemmer mod 49 som efter dette Lovforslag. Den ærede Minister omtalte fremdeles, at dersom Menighederne fik en saadan Ret, og der derefter sendtes en af dem en Præst, vilde den maaskee om 10 eller 15 Aar blive misfornøjet med ham. Ja, det er fuldkommen rigtigt, men dersom Menigheden faaer en Præst, som den strax slet ikke synes om, bliver

Forholdet da bedre om 10 eller 15 Aar? Vil han da blive vel seet? Dersom den ærede Minister kunde sige, at den, der kom til en Menighed imod dennes Villie, om 10 eller 15 Aar netop vilde blive høit elsket, var der fuld Anledning for ham til at fremsøre denne Bemærkning; men jeg synes, der er nogen Rime- lighed for, at en Mand, som Menighedens Fleertal selv har valgt, snarere vil kunne ved- ligholde et godt Forhold til den end en al- deles fremmed Mand. Det ligger da saa nær at sige: Denne Mand have vi selv valgt, og dette er allerede een Grund mere til at holde af ham; men skulde det, at en Mand kan blive betragtet med andre Øine om 10—15 Aar, her være en Grund imod Loven, maatte det afholde os fra paa nogensomhelst Maade at give nogetsomhelst Medlem i Landet nogensom- helst Ret. Det Samme kan ogsaa anvendes paa Rigsdagen; dersom Rigsdagen ikke skulde vedtage Andet, end hvad den ogsaa om 10— 15 Aar vil ansee for godt, vilde den faae en forunderlig Stilling; thi den har meget ofte vedtaget Love, hvormed den allerede saa Aar efter har været misfornøjet. — Der er et Spørgs- maal, som man ikke her maa lade ude af Be- tragting — det er omtalt af flere —, og som jeg i mit første Foredrag har frem- hævet, nemlig det, at Communerne i Reg- len have sølt sig vel ved den Besættelsesmaade af Skolelærerembederne, som nu finder Sted. Dette er min fulde Overbeviisning, min be- stemte Mening. Jeg veed vel, at mange Skole- lærere rundt omkring i Landet ere meget misfornøiede med denne Besættelsesmaade, og at der i vore Blade har været at læse under Mærker — vel at mærke ikke under Navn — Angreb paa forskjellige Sogneforstanderstaber paa Grund af den Maade, hvorpaa de have brugt deres lovlige Ret; men netop det, at disse Artikler have været undertegnede med Bogstaver eller Mærker og ikke med Navn, gjør, at jeg troer, at det er Slægt og Venner af dem, der ikke ere komne i Betragtning ved Besættelsen af det paagjældende Skolelærerem- bede, som have skrevet disse Angreb. Man seer denne Sag forskjelligt, efter som man seer paa Sognets Vel i det Hele eller paa Skole- lærernes Bedste. Saameget jeg end ønsker